

Η παιδική εργασία ανά τον κόσμο

Τι σημαίνει η έννοια «παιδική εργασία»

Η παιδική ηλικία δεν είναι σε όλες τις περιπτώσεις συνώνυμη με την ανεμελιά, το παιχνίδι και τα ξένοιαστα μαθητικά χρόνια, καθώς, εκατομμύρια παιδιά σε ολόκληρο τον κόσμο χάνουν νωρίς το παιδικό τους χαμόγελο και αναγκάζονται από την τρυφερή τους ηλικία να ενταχθούν στον σκληρό κόσμο της εργασίας. Το μέλλον γι' αυτά τα παιδιά διαγράφεται ζοφερό, καθώς δεν τους δίνεται καν η δυνατότητα να αναπτύξουν τις ικανότητές τους και να διεκδικούν τις γνώσεις και τις δεξιότητές τους αλλά και την κοινωνική τους θέση μέσα από το σχολείο. Βασικά δικαιώματα του παιδιού όπως το δικαίωμα στη μόρφωση και το δικαίωμα στο παιχνίδι είναι άγνωστα γι' αυτά τα παιδιά. Κάποια δουλεύουν σε θορυβώδη και επικίνδυνα εργοστάσια, άλλα στα χωράφια από την αυγή ως το σούρουπο, άλλα είναι θύματα της βιομηχανίας του σεξ. Πολλά είναι «αόρατα» κυριολεκτικά, καθώς δουλεύουν σε σπίτια ως οικιακοί βοηθοί, ή σε βιοτεχνίες κατασκευής χαλιών ή αθλητικών ειδών (π.χ. μπάλες στο Πακιστάν), συχνά με κάποια μορφή σκλαβιάς. Κάποια τραυματίζονται σοβαρά ή πεθαίνουν πριν καν την εφηβεία. Και ας μην ξεχνάμε τα ψυχολογικά τραύματα και την καθυστέρηση στην πνευματική και σωματική ανάπτυξη ενός παιδιού που δουλεύει.

Αίτια του φαινομένου

Οι αιτίες της παιδικής εργασίας ξεπερνούν τη φτώχεια, αν και αυτό είναι από τις σημαντικότερες. Σε ορισμένα μέρη του κόσμου υπάρχουν και πολιτιστικοί παράγοντες που εξηγούν το φαινόμενο. Σε αυτό μπορούμε να προσθέσουμε την ανισότητα των φύλων, την έλλειψη πρόσβασης στην εκπαίδευση και τις αμελείς πολιτικές των κρατών.

Η φτώχεια

Η φτώχεια στα νοικοκυριά είναι μία από τις κύριες αιτίες της παιδικής εργασίας. Στην πραγματικότητα, η μεγάλη πλειοψηφία των εργαζόμενων παιδιών προέρχεται από οικογένειες με εισοδήματα αρκετά κάτω από το όριο της φτώχειας. Για το λόγο αυτό, τα παιδιά πρέπει να συνεισφέρουν μισθό στο σπίτι για να επιβιώσουν. Υπάρχουν επίσης περιστάσεις ότι σε ορισμένες χώρες μπορεί να είναι ευκολότερο για τα παιδιά να βρουν δουλειά από τους γονείς τους. Οι μισθοί είναι χαμηλότεροι, δεν θα απαιτήσουν εργατικά δικαιώματα και θα εκτελέσουν όλα τα καθήκοντα που απαιτούνται από αυτά.

Πολιτιστικοί παράγοντες

Ο ίδιος ο ορισμός της "παιδικής ηλικίας" ποικίλλει ανάλογα με τον τόπο στον κόσμο στον οποίο γεννιέται κάποιος. Στις αφρικανικές ή ασιατικές αγροτικές περιοχές, θεωρείται φυσιολογικό ότι τα παιδιά χωρίς ηλικία δέκα ετών αρχίζουν να αποκτούν ενήλικες συμπεριφορές, όπως ο γάμος ή η εργασία. Αν αυτές οι κοινωνικές πεποιθήσεις ενωθούν με την κατάσταση της φτώχειας, είναι κατανοητό ότι όλα τα μέλη της οικογένειας πρέπει να συνεργάζονται στην επιβίωση, συμπεριλαμβανομένων των μικρότερων.

Έλλειψη δικαιοσύνης

Οι διακρίσεις λόγω φύλου, φυλής ή κοινωνικών ομάδων είναι ένας άλλος παράγοντας κινδύνου για τα παιδιά. Αυτές οι καταστάσεις καθιστούν πιο περίπλοκη την ένταξή τους στην εκπαίδευση και, στην περίπτωση των ενηλίκων, στην αγορά εργασίας. Στο τέλος, πρόκειται για περαιτέρω ώθηση στην παιδική εργασία.

Φύλο

Μεταξύ των συχνότερων διακρίσεων είναι εκείνες που συμβαίνουν λόγω του φύλου. Σε πολλές χώρες του κόσμου, τα κορίτσια θεωρούνται χειρότερα από τα αδέρφια τους και, από πολύ μικρή ηλικία, ανατίθενται σε οικιακές δουλειές και, ακόμη και δεν τους επιτρέπεται η πρόσβαση στην εκπαίδευση. Τα κορίτσια, επιπλέον, υποφέρουν σε ορισμένα μέρη του πλανήτη από μεγαλύτερο κίνδυνο να πέσουν θύματα δικτύων παιδικής πορνείας.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Η διαιώνιση της φτώχειας

Όπως σημειώθηκε προηγουμένως, η κύρια συνέπεια της παιδικής εργασίας είναι η διαιώνιση του φαύλου κύκλου της φτώχειας. Αυτό αναγκάζει τα παιδιά να συμμετάσχουν στην εργασία και να μην μελετούν, εμποδίζοντας τους να βρουν καλύτερους μισθούς στο μέλλον. Δεν είναι σε θέση να αποκτήσουν πρόσβαση στην εκπαίδευση λόγω της ανάγκης να εργάζονται ή απλώς πηγαίνουν στην τάξη ακανόνιστα, καταλήγοντας στη διαιώνιση της φτώχειας. Από την άλλη πλευρά, η φτώχεια έχει επιπτώσεις και στη γνωστική ανάπτυξη των μικρότερων παιδιών, αυξάνοντας την αποτυχία στο σχολείο.

Η υγεία των παιδιών

Υπάρχουν εργασίες οι οποίες από τη φύση τους είναι επιβλαβείς για την υγεία των ανηλίκων, λόγω των επικίνδυνων συνθηκών είτε εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών, δονήσεων, θορύβων είτε εξαιτίας ορισμένων επικίνδυνων φυτοφαρμάκων, χημικών ουσιών, λιπασμάτων και μικροβίων από τα απορρίμματα με τα οποία αυτά τα παιδιά είναι αναγκασμένα να έρχονται σε επαφή. Εξίσου σημαντικές απώλειες στη ζωή των εργαζόμενων ανηλίκων φέρουν τα διάφορα μηχανήματα, εξοπλισμοί και εργαλεία τα οποία χρησιμοποιούν στην χειρωνακτική εργασία τα παιδιά και συχνά τραυματίζονται ανεπανόρθωτα με αποτέλεσμα πολλές φορές να φτάνουν και στον ακρωτηριασμό. Στη χειρωνακτική εργασία επίσης κατατάσσεται η μεταφορά βαρέων φορτίων η οποία μπορεί να αποβεί μοιραία καθώς μέχρι την ηλικία των 15 ετών απαγορεύεται κάθε είδους ανύψωση. Επιβλαβείς για την υγεία είναι και οι εργασίες οι οποίες πραγματοποιούνται σε επικίνδυνα ύψη ή κάτω από την επιφάνεια του εδάφους ή του νερού

Ψυχολογικές επιπτώσεις

Όσον αφορά στην ψυχική υγεία των ανηλίκων οι οποίοι εργάζονται παρά τη θέλησή τους, είναι πολλοί οι παράγοντες οι οποίοι μπορούν να τους προκαλέσουν σημαντικά ψυχολογικά τραύματα. Κύριος παράγοντας είναι η κακοποίηση την οποία δέχονται τα παιδιά αυτά αφού είναι ευάλωτα και σωματικά αδύναμα. Η κακοποίηση αυτή η οποία πολλές φορές είναι και σεξουαλική, δημιουργεί έντονες ανησυχίες στα παιδιά καθώς και συμπλέγματα κατωτερότητας τα οποία θα τα εμποδίσουν αργότερα στην ένταξή τους στην κοινωνία. Επίσης τους καλλιεργούν μια εχθρότητα, η οποία αργότερα τους οδηγεί στη βία και συνεπώς δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος. Κάποια παιδιά μεγαλώνοντας εθίζονται σε αλκοόλ και ναρκωτικά

Ιστορική αναδρομή του φαινομένου της παιδικής εργασίας

Ο 19ος αιώνας σημάδεψε ιδιαίτερα την ιστορική πορεία της ανθρωπότητας γιατί, μέσα στο χρονικό του πλαίσιο, συντελέστηκε η λεγόμενη βιομηχανική επανάσταση. Στις πρώτες εποχές της βιομηχανικής επανάστασης οι οικογένειες συνεχίζουν να προσλαμβάνονται ως ενιαίες μονάδες από τους βιομηχάνους, δημιουργώντας το επαχθές φαινόμενο της παιδικής βιομηχανικής εργασίας, που σύντομα δημιουργεί προβλήματα ως αντιπαραγωγική, μη- δημοφιλής και σκληρή για τα παιδιά. Χωρίς να πέφτουμε σε απλουστευτικές αναγωγές και εύκολες σχέσεις αίτιου- αιτιατού μπορούμε να πούμε πως η βιομηχανική παραγωγή και το πέρασμα από την ευρεία στην πυρηνική οικογένεια, ευνόησε την ανάδυση μιας ξεχωριστής παιδικότητας.

Όπως ήταν φυσικό, το φαινόμενο της παιδικής εργασίας κατέστη μείζον ζήτημα, το οποίο απασχόλησε έντονα τη διεθνή κοινότητα από το τέλος του Α΄ Παγκοσμίου πολέμου. Στη πρώτη συνεδρία της Διεθνούς Διάσκεψης Εργασίας το 1919 με τις συμβάσεις 5 και 6 αντίστοιχα ορίζονται η ελάχιστη αποδεκτή ηλικία των εργαζόμενων στη βιομηχανία και ζητήματα που αφορούν τη νυχτερινή εργασία των νέων στη βιομηχανία. Στη συνέχεια το 1920 (Σύμβαση 7) ορίζεται η ελάχιστη ηλικία εργαζόμενων στη ναυτιλία, το 1921 (Σύμβαση 10) στην αγροτική οικονομία, το 1932 (Σύμβαση 33) για επαγγέλματα εκτός βιομηχανίας. Το 1973 με τη Σύμβαση 138 ορίζεται ότι η ηλικία του εργαζόμενου δεν πρέπει να είναι μικρότερη από την ηλικία που απαιτείται για την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (και όχι κάτω των 15 ετών).

Η σύνδεση μεταξύ των δικαιωμάτων του παιδιού και της επιβίωσης και ανάπτυξής του, επιτεύχθηκε με την Σύμβαση των δικαιωμάτων του παιδιού το 1989, που επικυρώθηκε από 187 κράτη. Τα - συμβαλλόμενα στη Σύμβαση - κράτη έχοντας υπόψη τους την Διακήρυξη της Γενεύης του 1924 για τα δικαιώματα του παιδιού αναγνωρίζουν ως παιδί (άρθρο 1) «κάθε ανθρώπινο ον μικρότερο των δεκαοκτώ ετών, εκτός εάν η ενηλικίωση επέρχεται νωρίτερα, σύμφωνα με την ισχύουσα για το παιδί νομοθεσία». Στο άρθρο 32 της ίδιας Σύμβασης αναγνωρίζεται το δικαίωμα του παιδιού να προστατεύεται από την οικονομική εκμετάλλευση και από την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας που ενέχει κινδύνους ή που μπορεί να βλάψει την υγεία του ή τη σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική ή κοινωνική του ανάπτυξη.

Η Σύμβαση καλεί τα κράτη μέλη: α. να ορίζουν ένα κατώτατο όριο ή κατώτατα όρια ηλικίας για την είσοδο στην επαγγελματική απασχόληση, β. να προβλέπουν μια κατάλληλη ρύθμιση των ωραρίων και των συνθηκών εργασίας, γ. να προβλέπουν κατάλληλες ποινές και άλλες κυρώσεις για να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Την παραπάνω σύμβαση ακολούθησε η έκθεση της Unicef «Η κατάσταση των παιδιών του κόσμου - 1996. Η Unicef επισημαίνει το υψηλό ποσοστό των παιδιών που εργάζονται σε ανεπτυγμένες χώρες και καταλήγει στο συμπέρασμα ότι οι εργοδότες προτιμούν να προσλαμβάνουν παιδιά διότι μπορούν να τα εκμεταλλευτούν πιο εύκολα.

Από τον Οκτώβρη του 1997, στη διάσκεψη που οργανώθηκε στο Όσλο της Νορβηγίας - από το Υπουργείο εξωτερικής βοήθειας της χώρας - αποφασίστηκε η προώθηση διεθνούς σύμβασης κατά της παιδικής εργασίας μέσα στο 1998. Έναν από τους «αρχαιότερους» μύθους όσον αφορά την παιδική εργασία καταρρίπτουν τα στατιστικά στοιχεία που δόθηκαν στη διάσκεψη του Όσλο, ότι δηλαδή αυτού του είδους η εργασία είναι «προνόμιο» μόνο των φτωχών κρατών, ότι είναι αναπόφευκτη στις εξαιρετικά φτωχές οικογένειες, ότι τα περισσότερα παιδιά εργάζονται σε εξαγωγικές βιομηχανίες κάτι που μπορεί να αλλάξει μέσω κυρώσεων μπουκοτάζ και διεθνών κοινωνικών ρητρών.

Το 1998 η Διεθνής Διάσκεψη Εργασίας υιοθέτησε τη Διακήρυξη περί Θεμελιωδών Αρχών και Δικαιωμάτων των Εργαζομένων της Δ.Ο.Ε., στην οποία αναφέρεται ότι η ουσιαστική εξάλειψη της παιδικής εργασίας είναι μια από τις αρχές που αφορούν τα θεμελιώδη δικαιώματα και πρέπει να γίνει σεβαστή από όλα τα κράτη μέλη της Δ.Ο.Ε., ακόμα και αν δεν έχουν επικυρώσει τις βασικές συμβάσεις.

Το 1999 υιοθετήθηκε ομόφωνα η Σύμβαση 182 περί των «Χειρίστων Μορφών Παιδικής Εργασίας» και η αντίστοιχη Σύσταση 190 και μέχρι σήμερα έχουν επικυρωθεί από τα περισσότερα κράτη μέλη της Δ.Ο.Ε.

Στα πλαίσια του Διεθνούς Προγράμματος Εξάλειψης της Παιδικής Εργασίας κατά καιρούς έχουν εφαρμοστεί προγράμματα δράσης σε διάφορες χώρες όπως η Βραζιλία, η Ινδία, η Ινδονησία, η Κένυα, η Ταϊλάνδη, η Τουρκία, η Τανζανία, το Νεπάλ, το Ελ Σαλβαδόρ, το Μπαγκλαντές, το Καμερούν, η Αίγυπτος, το Πακιστάν, οι Φιλιππίνες κ.α

Η παιδική εργασία στις υποανάπτυκτες χώρες

Τα σκήπτρα στην παιδική εργασία κρατά η Ασία και οι χώρες του Ειρηνικού (122,3 εκατομμύρια παιδιά) και η Αφρική (50 εκατομμύρια) ενώ το φαινόμενο έχει υποχωρήσει -αν μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αυτόν τον όρο για τέτοια θέματα- στα 5,7 εκατομμύρια παιδιά...

Στις χώρες αυτές, η παιδική εργασία είναι μέρος της καθημερινότητας. Εκατομμύρια ανήλικα παιδιά εξαναγκάζονται να εργάζονται σε διάφορες, κατά κανόνα ανθυγιεινές εργασίες.

Εκατοντάδες χιλιάδες μικρά παιδιά πέφτουν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης, από εύπορους πολίτες των λεγόμενων "αναπτυγμένων χωρών", τόσο στις χώρες του τρίτου κόσμου όπου κατοικούν, όσο και σε άλλες χώρες, όπου προωθούνται παράνομα γι' αυτό το σοπό. Μόνο στην Ευρώπη εργάζονται παράνομα από 200 έως 500 χιλιάδες ανήλικες ιερόδουλες.

Το θλιβερό αυτό κατάλογο συμπληρώνουν τα χιλιάδες παιδιά-θύματα που προωθούνται στις "αναπτυγμένες χώρες" αυτού του κόσμου είτε για να χρησιμοποιηθούν σαν πειραματόζωα είτε για εμπορία οργάνων. Η παιδική εργασία στη γεωργία συμβαδίζει πολύ συχνά με μορφές δουλοπαροικίας. Οι πάμπτωχες οικογένειες των χωρικών, που είναι ακτήμονες ή έχουν ελάχιστη δική τους γη και δυσκολεύονται να επιβιώσουν, συχνά παγιδεύονται από το γαιοκτήμονα της περιοχής ή κάποιον τρίτο από τον οποίο δανείζονται κάποιο ποσό. Για να ξεπληρώσουν το χρέος τους υποχρεώνονται συνήθως να καταδικάσουν το παιδί τους να δουλεύει για λογαριασμό του πιστωτή/ εργοδότη

Η προσωπική παιδική δουλεία λόγω χρέους ανθεί σε διάφορα μέρη του πλανήτη: όχι μόνο στη νότια και νοτιοανατολική Ασία αλλά και στη Λατινική Αμερική και στην Αφρική. Τα παιδιά εργάζονται συνήθως σε εξαιρετικά σκληρές συνθήκες για μεγάλες περιόδους του χρόνου και πληρώνονται ελάχιστα έως καθόλου. Είναι κλειδωμένοι στα δωμάτια για αρκετές ώρες και μερικές φορές αλυσοδεμένοι. Μερικά από τα παιδιά απάγονται και πωλούνται αργότερα ως σκλάβοι. Οι εργοδότες μπορούν να χτυπήσουν τα παιδιά, να τα σημαδέψουν με πυρακτωμένα σίδερα, να τα κρεμάσουν ανάποδα από τα δέντρα ή ακόμη και να τα αφήσουν χωρίς φαγητό. Τα παιδιά καταλήγουν να είναι στο έλεος του εργοδότη.

Ορισμένοι γονείς εμπιστεύονται τα παιδιά τους σε μεσίτες και τα ανταλλάσσουν με χρήματα. Αναπτύσσεται έτσι ένα δουλεμπόριο παιδιών με σκοπό την καταναγκαστική εργασία ή τη σεξουαλική εκμετάλλευση. Εκτιμάται ότι η εμπορία παιδιών είναι μια «επιχείρηση» με ετήσιο τζίρο ένα δισεκατομμύριο δολάρια και ότι τα θύματα φτάνουν το 1,2 εκατομμύρια παιδιά το χρόνο. Πρόκειται για ένα πραγματικά οικουμενικό πρόβλημα που συνδέει όλες τις χώρες και περιοχές του κόσμου, δημιουργώντας ένα σύνθετο πλέγμα παράνομων μετακινήσεων ανθρώπινων υπάρξεων. Και βέβαια μία από τις φοβερότερες μορφές «παιδικής εργασίας» είναι η καταναγκαστική επιστράτευση παιδιών, που εξαναγκάζονται να συμμετάσχουν σε πολεμικές συρράξεις. Ένας από τους τομείς που ανησυχούν περισσότερο τους διεθνείς οργανισμούς που ασχολούνται με τα δικαιώματα των παιδιών είναι η εργασία στα ορυχεία. Σύμφωνα με υπολογισμούς στα ορυχεία εργάζονται περίπου ένα εκατομμύριο παιδιά και έφηβοι. Τα περισσότερα από αυτά τα παιδιά εργάζονται σε μικρές βιομηχανίες που δεν έχουν άδεια και τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας. Ενδεικτικά, το σκηνικό στη Λατινική Αμερική είναι εφιαλτικό. Στη Βραζιλία 7 εκατομμύρια παιδιά αναγκάζονται ή υποχρεώνονται να εργάζονται. Στη Βραζιλία, στην Κολομβία και το Εκουαδόρ ένα ποσοστό 20% των παιδιών ηλικίας 10 με 14 χρόνων, εργάζεται σε σπίτια. Περισσότερα από 2 εκατομμύρια παιδιά ηλικίας 5 με 15 χρόνων εργάζονται σε αγροτικές δουλειές στη Γουατεμάλα, στην Ονδούρα, στην Νικαράγουα και στον Παναμά.

Περού και Βολιβία

Σε ορυχεία εργάζονται περίπου 500 χιλιάδες παιδιά στο Περού και 13.500 στη Βολιβία. Στο Εκουαδόρ περίπου 314 χιλιάδες παιδιά εργάζονται, σε έναν πληθυσμό 12 εκατομμυρίων κατοίκων. Αν και δεν υπάρχουν συγκεκριμένα στοιχεία, στις πιο φτωχές χώρες της Καραϊβικής όπως Μπελίσε, Γκουγιάνα και Σουρινάμ η παιδική εργασία είναι ένα πρόβλημα που οξύνεται.

Κολομβία

Υπολογίζεται ότι 4 με 6 χιλιάδες παιδιά αποτελούν μέρος των παραστρατιωτικών οργανώσεων στην Κολομβία όπου έχουν μετατραπεί σε σκληρούς πολεμιστές. Η εκπαίδευση τους περιλαμβάνει πολλά βασανιστήρια και δοκιμασίες. Πολλά από αυτά τα παιδιά σκοτώνονται σε μάχες.

Αργεντινή

Στην Αργεντινή η εταιρεία Nuestra Huella που εξάγει κοτόπουλα στην Γερμανία, στην Ιταλία, στη Γαλλία, στην Ισπανία και στην Κίνα, έχει κατηγορηθεί ότι απασχολεί χιλιάδες παιδιά στα εργοστάσια και φάρμες. Περίπου 57 χιλιάδες αγόρια και κορίτσια εργάζονται ως ρακοσυλλέκτες, μαζεύουν χαρτόνια από τους δρόμους.

Η Βραζιλία, η Γουατεμάλα, το Μεξικό, το Περού και η Βολιβία είναι οι χώρες με τα μεγαλύτερα ποσοστά παιδικής εργασίας στη Λατινική Αμερική.

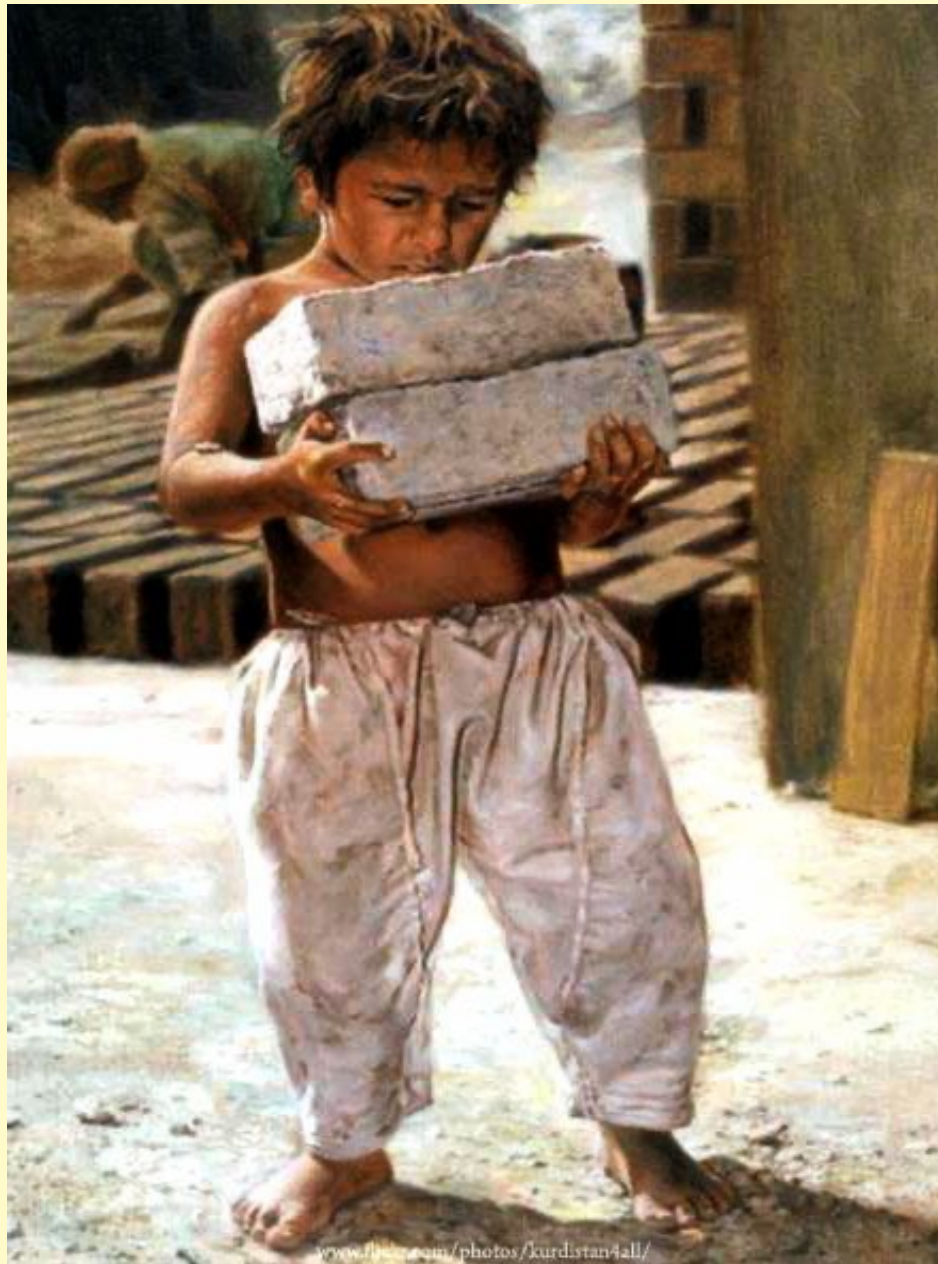
Η παιδική εργασία δεν υπάρχει μόνο επειδή είναι μέρος του εμπορίου. Τα παιδιά - σκλάβοι δεν είναι μόνο θύματα της πολιτιστικής "καθυστέρησης" σε πολύ φτωχές χώρες αλλά και ένα εργαλείο του διεθνούς εμπορικού πολέμου.

Η παιδική εργασία στις αναπτυγμένες χώρες

Η παιδική εργασία είναι ευρύτερα διαδεδομένη σε ολόκληρο τον λεγόμενο Τρίτο Κόσμο. Υπολογίζεται ότι τα παιδιά κάτω των 14 ετών που εργάζονται σε ολόκληρο τον κόσμο είναι πάνω από 100 εκατομμύρια. Το Πακιστάν αποτελεί απλά την πιο κραυγαλέα περίπτωση γιατί, είναι η χώρα που έχει κάνει τα λιγότερα για την κατάργηση της παιδικής εργασίας. Ωστόσο η θλιβερή αυτή κατάσταση δεν εντοπίζεται μόνο στις τριτοκοσμικές χώρες.

Ας σημειωθεί ότι τόσο το Πακιστάν, όσο και η Μεγάλη Βρετανία και ο Καναδάς, δέχονται στα στρατεύματά τους εθελοντές ακόμη και 16 ετών. Είναι γνωστό άλλωστε ότι η Μεγάλη Βρετανία χρησιμοποίησε στο παρελθόν παιδιά 16 και 17 ετών στις ένοπλες συγκρούσεις στη Βόρεια Ιρλανδία. Το παράδειγμα αυτό καταρρίπτει με τον πιο εύγλωττο τρόπο τον πρώτο από τους τέσσερις μύθους σχετικά με την παιδική εργασίες, ότι δηλαδή αυτή αποτελεί πρόβλημα μόνο του αναπτυσσόμενου κόσμου. Τα στοιχεία της Unicef, μας επιβεβαιώνουν για το αντίθετο.

Μόνο στη Μεγάλη Βρετανία, σύμφωνα με τους πιο μετριοπαθείς υπολογισμούς περίπου το 25% των 11χρονων και περίπου το 66% των 14χρονων παιδιών εργάζονται, παρακολουθώντας παράλληλα και τα σχολικά του μαθήματα. Στη Μεγάλη Βρετανία η εργασία επιτρέπεται από την ηλικία των 13 ετών, ενώ στο Νότιο Λονδίνο σε εργατικές λαϊκές συνοικίες το 40% των παιδιών εργάζονται. Σύμφωνα με την έρευνα του συνδικάτου G.M.B. τα κέρδη της εργοδοσίας από τη χρησιμοποίηση νέων σχολικής ηλικίας ανέρχονται σε 600 εκατομμύρια λίρες.

Ακόμα η Γερμανία καθώς αποτελεί ένα πολυπολιτισμικό κράτος με ιδιαίτερες πολιτικές ανακατατάξεις τα τελευταία χρόνια, αποτελεί ένα ακόμα ενδιαφέρον πεδίο μελέτης. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου της Ελλάδας, 600.000 παιδιά εργάζονται στη Γερμανία από τα οποία - σύμφωνα με τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας - 300.000 παιδιά είναι τουρκικής υπηκοότητας. Η Γερμανική νομοθεσία απαγορεύει την παιδική εργασία, αλλά επιτρέπει στα παιδιά ηλικίας άνω των 13 ετών να απασχολούνται σε ελαφρές εργασίες και όχι για πάνω από 2 ώρες ημερησίως. Παιδιά άνω των 13 ετών δεν υποχρεούνται να παρακολουθούν το σχολείο όταν εκπαιδεύονται σε κρατικό ή ιδιωτικό φορέα για πάνω από 35 ώρες την εβδομάδα. Ορίζει μάλιστα και τις βαριές ανθυγιεινές εργασίες οι οποίες δεν πρέπει να ασκούνται από παιδιά.

Στην Ελβετία, τα δύο τελευταία χρόνια, υπάρχει έξαρση του φαινομένου. Στο καντόνι της Γενεύης με την άδεια των αρχών επιτρέπεται η εργασία παιδιών από την ηλικία των 13 ετών. Στην Ισπανία η παιδική εργασία αφορά 200.000 άτομα. Η αύξηση της επιταχύνθηκε μετά την ψήφιση από την κυβέρνηση ενός νόμου που καταργούσε τους μέχρι τότε υπάρχοντες περιορισμούς για τις μαζικές απολύσεις.

Οι αναφορές του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας δεν περιορίζονται στις χώρες της Ευρώπης αλλά αναφέρονται και στις Η.Π.Α. όπου το φαινόμενο παρουσιάζει μεγάλη αύξηση. Η αύξηση αυτή, είναι συνδεδεμένη με την ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα παραγωγής, των εργασιών μερικής απασχόλησης και την αναζήτηση χεριών με αμοιβή περισσότερο ευέλικτη, λιγότερο ακριβή και χωρίς υπογραφή συλλογικών συμβάσεων εργασίας. Έτσι, στις Η.Π.Α. στην αγροτική οικονομία, μόνο στην πολιτεία της Καλιφόρνια, απασχολούνται μισό εκατομμύριο παιδιά από την Κεντρική Αμερική. Στις φυτείες, στα σύνορα με το Μεξικό, παιδιά μόλις 4 χρόνων, πληρώνονται 2 δολάρια για 12ωρη «εργασία».

Την ίδια στιγμή, από τις Η.Π.Α. προέρχεται η πρόβλεψη ότι στην πρώτη δεκαετία του 2000, ο αριθμός των εργαζομένων παιδιών θα διπλασιαστεί, φθάνοντας τα 400 εκατομμύρια άτομα. Όλες μάλιστα οι εκτιμήσεις συγκλίνουν με την πρόγνωση της νέας παγκόσμιας τάσης: η παιδική εργασία θα αυξηθεί. Σύμφωνα με την έρευνα της Unicef η Ελλάδα κατατάσσεται στις αναπτυσσόμενες χώρες που εφαρμόζουν «ελλιπή και ανεπαρκή» μέτρα για την προστασία της μητρότητας και του παιδιού.

Τη διατύπωση αυτή, της Unicef, επαληθεύουν και τα δεδομένα της ελληνικής πραγματικότητας. Τεράστιο είναι το πρόβλημα της προστασίας του παιδιού στη χώρα μας. Αναφορικά με τη νομική κατοχύρωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων παιδιών, ελάχιστες φορές ισχύει. Στην συντριπτική τους πλειοψηφία, τα δικαιώματα των ανήλικων εργαζομένων...καταπατώνται καθότι δεν εφαρμόζεται η ελληνική νομοθεσία που αφορά την απασχόληση των νέων.

Τα θλιβερά νούμερα γύρω από την παιδική εργασία

Σύμφωνα με τη ΔΟΕ και τη UNICEF:

- Ο τομέας της γεωργίας αντιπροσωπεύει το 70% των παιδιών σε παιδική εργασία (112 εκατομμύρια). 20% (31,4 εκατομμύρια) δουλεύουν καταναγκαστικά σε υπηρεσίες και 10% (16,5 εκατομμύρια) στη βιομηχανία.
- Σχεδόν το 28% των παιδιών ηλικίας 5 έως 11 ετών και το 35% των παιδιών ηλικίας 12 έως 14 ετών σε παιδική εργασία, δεν πάνε σχολείο.

Η παιδική εργασία είναι πιο διαδεδομένη μεταξύ των αγοριών, παρά των κοριτσιών σε κάθε ηλικία. Ωστόσο, **όταν λαμβάνονται υπόψη οι δουλειές του σπιτιού που εκτελούνται για τουλάχιστον 21 ώρες την εβδομάδα, το χάσμα μεταξύ των φύλων στην παιδική εργασία μειώνεται.**

- Ο επιπολασμός της παιδικής εργασίας στις αγροτικές περιοχές (14%) είναι σχεδόν 3 φορές υψηλότερος από ό,τι στις αστικές περιοχές (5%).
- Τα παιδιά σε παιδική εργασία διατρέχουν κίνδυνο σωματικής και ψυχικής βλάβης. **Η παιδική εργασία θέτει σε κίνδυνο την εκπαίδευση των παιδιών, περιορίζει τα δικαιώματά τους και περιορίζει τις μελλοντικές ευκαιρίες τους. Οδηγεί σε φαύλους διαγενεακούς κύκλους φτώχειας και παιδικής εργασίας.**

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Παγκόσμια Ημέρα κατά της Παιδικής Εργασίας εορτάζεται κάθε χρόνο στις **12 Ιουνίου**. Καθιερώθηκε από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας, με στόχο την καταπολέμηση της παιδικής εργασίας και πιο συγκεκριμένα τον περιορισμό της παράνομης διακίνησης παιδιών. Υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο, περίπου 1,2 εκατομμύρια παιδιά πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης ενός καλά οργανωμένου δικτύου, που έχει στήσει μια γέφυρα μεταφοράς παιδιών από τις αναπτυσσόμενες στις βιομηχανικά αναπτυγμένες χώρες. Το 1999 οι περισσότερες χώρες – μέλη της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας υπέγραψαν μια συμφωνία που υποχρέωνε όλες τις πλευρές να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να περιορισθεί το φαινόμενο της παιδικής εργασίας. Έως σήμερα, όμως, τα αποτελέσματα αυτής της συμφωνίας δεν έχουν γίνει ορατά.

Επιμέλεια εργασίας
ΠΑΝΤΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ
ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ
Α2 ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΩΛΟΥ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022-2023